

ที่ มส ๐๐๒๓.๓/ ๗๒๔๓

ถึง อำเภอสบเมย

ตามหนังสืออำเภอสบเมย ที่ มส ๐๐๒๓.๑๓/๒๓๙๕ ลงวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๖๙ ได้รายงานการขอส่งคืนทางหลวงชนบทสาย มส.๔๐๗๗ บ้านห้วยสิงห์ใต้ – บ้านคอนผึ้ง หมู่ที่ ๕ ตำบลแม่คะตวน อำเภอสบเมย ระยะทาง ๑.๔๕๐ กิโลเมตร เพื่อรายงานให้จังหวัดแม่ฮ่องสอนพิจารณาดำเนินการแก้ไขปัญหาการถ่ายโอนทางหลวงชนบทให้แก่องค์การบริหารส่วนตำบลแม่คะตวน นั้น

จังหวัดแม่ฮ่องสอนตรวจสอบแล้ว ปรากฏว่า ถนนสายดังกล่าวเป็นถนนเชื่อมระหว่างตำบลแม่คะตวน อำเภอสบเมย กับตำบลแม่ยวม อำเภอแม่สะเรียง ได้รับการถ่ายโอนภารกิจตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๖ จนถึงปัจจุบัน ยังไม่ได้ลงทะเบียนเป็นถนนทางหลวงท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕ และแก้ไขเพิ่มเติม จึงเห็นควรให้ดำเนินการลงทะเบียนทางหลวงท้องถิ่นก่อน แล้วหากมีความประสงค์จะถ่ายโอนถนนให้แก่องค์การบริหารส่วนจังหวัดแม่ฮ่องสอนขอให้พิจารณาดำเนินการตามแนวทางหลักเกณฑ์วิธีการและขั้นตอนการบริหารจัดการในการแก้ไขปัญหาการถ่ายโอนภารกิจก่อสร้างและบำรุงรักษาถนนและสะพานที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้รับการถ่ายโอนจากส่วนราชการ แนบท้ายหนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ที่ มท ๐๘๑๐.๘/ว ๔๑๖๘ ลงวันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๖๙ ข้อ ๓.๓ หากองค์การบริหารส่วนจังหวัดต้องการทางหลวงท้องถิ่นในเขตเทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อพัฒนาและก่อสร้างทางที่เชื่อมระหว่างอำเภอหรือตำบล หรือเทศบาล หรือองค์การบริหารส่วนตำบลให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นถ่ายโอนให้เพื่อประโยชน์ส่วนรวม ดังนั้น เพื่อแก้ไขปัญหาการถ่ายโอนภารกิจถนนที่องค์การบริหารส่วนตำบลแม่คะตวนได้รับการถ่ายโอนจากส่วนราชการเป็นไปด้วยความเรียบร้อย จังหวัดแม่ฮ่องสอนจึงให้อำเภอสบเมยแจ้งองค์การบริหารส่วนตำบลแม่คะตวนทราบ และดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป รายละเอียดปรากฏตามสำเนาหนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นที่ส่งมาพร้อมนี้

จังหวัดแม่ฮ่องสอน
๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๙

สำนักงานท้องถิ่นจังหวัด
กลุ่มงานส่งเสริมและพัฒนาท้องถิ่น
โทร. ๐ – ๕๓๖๑ – ๒๘๔๑ ต่อ ๓๓

ที่ มท ๐๘๑๐.๘/ว ๔๑๖๘

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
ถนนนครราชสีมา เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๑๙ กันยายน ๒๕๖๘

เรื่อง แนวทางหลักเกณฑ์วิธีการและขั้นตอนการบริหารจัดการในการแก้ไขปัญหาการถ่ายโอนภารกิจก่อสร้างและบำรุงรักษาถนนและสะพานที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้รับการถ่ายโอนจากส่วนราชการ

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

สิ่งที่ส่งมาด้วย แนวทางหลักเกณฑ์วิธีการและขั้นตอนการบริหารจัดการฯ จำนวน ๑ ชุด

ด้วยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้รับแจ้งจากสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีว่า คณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในคราวประชุม ครั้งที่ ๒/๒๕๖๘ เมื่อวันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๖๘ มีมติเห็นชอบแนวทางหลักเกณฑ์วิธีการและขั้นตอนการบริหารจัดการในการแก้ไขปัญหาการถ่ายโอนภารกิจก่อสร้างและบำรุงรักษาถนนและสะพานที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้รับการถ่ายโอนจากส่วนราชการ และมอบหมายให้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นแจ้งคณะอนุกรรมการอำนวยการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นระดับจังหวัด และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นถือเป็นแนวทางปฏิบัติต่อไป

ในการนี้ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นขอให้จังหวัดแจ้งแนวทางหลักเกณฑ์วิธีการและขั้นตอนการบริหารจัดการในการแก้ไขปัญหาการถ่ายโอนภารกิจก่อสร้างและบำรุงรักษาถนนและสะพานที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้รับการถ่ายโอนจากส่วนราชการ ให้คณะอนุกรรมการอำนวยการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นระดับจังหวัดได้รับทราบ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ถือเป็นแนวทางปฏิบัติรายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

ร้อยตำรวจโท

(ภพชนก ชลานุเคราะห์)
อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

กองพัฒนาและส่งเสริมการบริหารงานท้องถิ่น
กลุ่มงานส่งเสริมการกระจายอำนาจและการจัดทำงบประมาณเงินอุดหนุน
โทร. ๐ ๒๒๔๑ ๙๐๐๐ ต่อ ๒๓๐๒
ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ saraban@dla.go.th

แนวทางหลักเกณฑ์วิธีการและขั้นตอนการบริหารจัดการในการแก้ไขปัญหาการถ่ายโอนภารกิจ
ก่อสร้างและบำรุงรักษาถนนและสะพาน
ที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้รับการถ่ายโอนจากส่วนราชการ

พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ ประกอบกับแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๑) พ.ศ. ๒๕๔๓ และแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๑) พ.ศ. ๒๕๔๕ แผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ และแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๒) กำหนดให้ส่วนราชการ ได้แก่ กรมทางหลวง กรมทางหลวงชนบท กรมส่งเสริมสหกรณ์ สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม และกรมชลประทาน ถ่ายโอนภารกิจก่อสร้างและบำรุงรักษาถนนและสะพานให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งนี้ เพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาการถ่ายโอนภารกิจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น คณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในคราวประชุม ครั้งที่ ๒/๒๕๖๘ เมื่อวันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๖๘ ได้พิจารณาเห็นชอบแนวทางหลักเกณฑ์วิธีการและขั้นตอนการบริหารจัดการในการแก้ไขปัญหาการถ่ายโอนภารกิจก่อสร้างและบำรุงรักษาถนนและสะพานที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้รับการถ่ายโอนจากส่วนราชการ ดังนี้

๑. <u>ขอบเขตความรับผิดชอบของราชการส่วนกลางและราชการส่วนภูมิภาค</u>

กำหนดให้ส่วนราชการ จำนวน ๕ หน่วยงาน ทำหน้าที่ก่อสร้างและบำรุงรักษาถนนและสะพาน ปรับปรุงดูแลรักษาความสะอาด ความเป็นระเบียบเรียบร้อย เกาะกลางถนน ทางเท้า ไหล่ทาง ที่พักริมทาง รางระบายน้ำ และจัดทำวิศวกรรมจราจร ไฟฟ้าแสงสว่าง ในเขตทางตามพื้นที่ที่หน่วยงานรับผิดชอบตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

๑.๑ กรมทางหลวง พัฒนา ดำเนินการก่อสร้าง บูรณะ และบำรุงรักษาทางหลวงพิเศษ ทางหลวงแผ่นดิน และทางหลวงสัมปทาน ให้เชื่อมโยงระหว่างส่วนกลางไปสู่ภูมิภาค หรือภูมิภาคสู่ภูมิภาค หรือภายในภูมิภาค ให้มีโครงสร้างสมบูรณ์ครอบคลุมทั่วประเทศและเชื่อมโยงกับต่างประเทศ

๑.๒ กรมทางหลวงชนบท พัฒนาดำเนินการก่อสร้าง บูรณะ และบำรุงรักษาทางหลวงชนบทโครงข่ายสายรองที่สำคัญ และให้มีโครงสร้างสมบูรณ์ เชื่อมโยงกับทางหลวงพิเศษ หรือทางหลวงแผ่นดิน หรือทางหลวงสัมปทาน หรือทางหลวงชนบท หรือทางหลวงท้องถิ่น และเชื่อมโยงระหว่างภูมิภาคสู่จังหวัด หรือจังหวัดสู่จังหวัด

๑.๓ กรมส่งเสริมสหกรณ์จัดทำแผนพัฒนาก่อสร้างถนนและสะพานในพื้นที่นิคมสหกรณ์ให้เชื่อมโยงกับทางหลวงท้องถิ่น หรือทางหลวงชนบท หรือทางหลวงแผ่นดิน เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพัฒนาดำเนินการก่อสร้าง หรือบำรุงรักษาต่อไป

๑.๔ สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พัฒนา ดำเนินการก่อสร้างถนนและสะพาน หรือจัดทำแผนพัฒนาก่อสร้างถนนและสะพานในพื้นที่ปฏิรูปที่ดิน ให้เชื่อมโยงกับทางหลวงท้องถิ่น หรือทางหลวงชนบท หรือทางหลวงแผ่นดิน และเมื่อดำเนินการก่อสร้างแล้วเสร็จให้ถ่ายโอนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพัฒนา ดำเนินการบำรุงรักษาต่อไป

๑.๕ กรมชลประทาน พัฒนา ดำเนินการก่อสร้างถนนบนคันคูน้ำให้เชื่อมโยงกับทางหลวงท้องถิ่น หรือทางหลวงชนบท หรือทางหลวงแผ่นดิน และเมื่อดำเนินการก่อสร้างแล้วเสร็จให้ถ่ายโอนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พัฒนา ดำเนินการบำรุงรักษาต่อไป

๑.๖ นอกเหนือจากภารกิจตามข้อ ๑.๑ ถึงข้อ ๑.๕ ได้แก่ ถนนที่เชื่อมโยงระหว่างหมู่บ้าน ตำบล และอำเภอ ให้ถ่ายโอนภารกิจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และส่วนราชการต้องปรับเปลี่ยนบทบาทเป็นผู้คอยช่วยเหลือทางด้านเทคนิควิชาการ

๒. ขอบเขตความรับผิดชอบของราชการส่วนท้องถิ่น

๒.๑ องค์การบริหารส่วนจังหวัด พัฒนา ดำเนินการก่อสร้าง บูรณะ และบำรุงรักษาทางหลวงท้องถิ่นที่มีจุดเริ่มต้นและสิ้นสุดสายทางภายในจังหวัดนั้น ๆ ให้มีโครงข่ายสมบูรณ์ เชื่อมโยงกับทางหลวงท้องถิ่นอื่น ๆ หรือทางหลวงชนบท หรือทางหลวงแผ่นดิน และเชื่อมโยงระหว่างอำเภอ หรือตำบลภายในจังหวัด หรือระหว่างเทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบล ภายในจังหวัดหรือภายในเขตพื้นที่เทศบาลหรือองค์การบริหารส่วนตำบลเดียวในจังหวัด กรณีได้รับการร้องขอความช่วยเหลือ

๒.๒ เทศบาลและองค์การบริหารส่วนตำบล ดำเนินการก่อสร้าง บูรณะและบำรุงรักษาทางหลวงท้องถิ่นที่มีจุดเริ่มต้นและสิ้นสุดสายทางภายในเขตพื้นที่เทศบาลหรือองค์การบริหารส่วนตำบล นั้น ๆ ให้มีโครงข่ายสมบูรณ์เชื่อมโยงกับทางหลวงท้องถิ่นอื่น ๆ หรือทางหลวงชนบท หรือทางหลวงแผ่นดิน

๒.๓ กรุงเทพมหานครและเมืองพัทยารับผิดชอบงานทางในพื้นที่โดยให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องส่งมอบสายทางและทรัพย์สิน รวมทั้งระบบวิศวกรรมจราจรในพื้นที่ให้กรุงเทพมหานครและเมืองพัทยา ยกเว้นถนนที่จัดอยู่ในประเภททางหลวงพิเศษ ทางหลวงแผ่นดินสายหลัก หรือถนนที่เป็นส่วนหนึ่งของโครงข่ายถนนระหว่างประเทศ และถนนที่กรมทางหลวงกำหนดยุทธศาสตร์ไว้เป็นโครงข่ายหลักของประเทศ ซึ่งมีอยู่ในความรับผิดชอบของกรมทางหลวง

๒.๔ หากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ (เทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบล) ไม่สามารถพัฒนาและก่อสร้างทางหลวงท้องถิ่นให้เพียงพอได้ ไม่ว่าด้วยเหตุใด ๆ ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น นั้น ร้องขอองค์การบริหารส่วนจังหวัดให้ความช่วยเหลือ หากองค์การบริหารส่วนจังหวัดไม่สามารถให้ความช่วยเหลือได้ ให้ร้องขอต่อส่วนราชการพิจารณารวบรวมจัดทำข้อเสนอต่อคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๓. ขอบเขตความรับผิดชอบของราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค และราชการส่วนท้องถิ่นดำเนินการร่วมกัน

๓.๑ กรมทางหลวงชนบท จัดทำหลักสูตรอบรมให้ความรู้แก่บุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกประเภท เพื่อให้มีความรู้ความสามารถในการจัดทำแผนที่เส้นทางในเขตรับผิดชอบ รวมทั้งความรู้ในการขอลงทะเบียนทางหลวงท้องถิ่น การสำรวจออกแบบ การก่อสร้างและบำรุงรักษาถนนและสะพาน

๓.๒ กรณีกรมทางหลวงชนบท มียุทธศาสตร์การพัฒนาและก่อสร้างโครงข่ายทางที่เชื่อมระหว่างจังหวัด ให้เกิดการเชื่อมโยงที่สมบูรณ์และมีทางหลวงท้องถิ่นเป็นส่วนหนึ่งของโครงข่าย ซึ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แจ้งว่าไม่สามารถที่จะพัฒนาได้ และมีความประสงค์จะให้กรมทางหลวงชนบทนำทางหลวงท้องถิ่นไปพัฒนาและก่อสร้างทางที่เชื่อมระหว่างจังหวัด ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโอนให้เพื่อประโยชน์ส่วนรวม โดยมีหลักเกณฑ์ กลไก ขั้นตอนและวิธีการในการพิจารณา ดังนี้

๓.๒.๑ หลักเกณฑ์การรับโอนทางหลวงท้องถิ่น

(๑) อยู่ในแผนพัฒนาโครงข่ายสายรองของกรมทางหลวงชนบท (ระยะห้าปี) ที่จะพัฒนาโครงข่ายให้เกิดการเชื่อมโยงสมบูรณ์ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความประสงค์จะให้กรมทางหลวงชนบท นำทางหลวงท้องถิ่นที่อยู่ในความรับผิดชอบไปพัฒนา

(๒) เป็นการพัฒนาเชื่อมโยงโครงข่ายทางหลวงชนบทที่ยังไม่สมบูรณ์ (Missing Link) คือ สามารถพัฒนาต่อเชื่อมโครงข่ายทางหลวงชนบทให้มีความสมบูรณ์เป็นโครงข่ายทางหลวงสายรองที่เชื่อมโยงระหว่างจังหวัด โดยมีจุดเริ่มต้น - สิ้นสุด จากทางหลวงชนบทหรือทางหลวงแผ่นดิน

(๓) เป็นสายทางที่มีเขตทางเพียงพอในการยกระดับขยายถนนให้มีผิวจราจรแอสฟัลต์ หรือผิวจราจรคอนกรีตกว้างไม่น้อยกว่า ๖.๐๐ เมตร และมีเขตทางหลวง (RIGHT OF WAY) ไม่น้อยกว่า ๑๕.๐๐ เมตร ตามมาตรฐานและลักษณะของทางหลวงและงานทางของกรมทางหลวงชนบท (ทางหลวงชนบทชั้นที่ ๔)

(๔) สนับสนุนการคมนาคมขนส่งและโลจิสติกส์ (Logistics) ที่มีลักษณะพิเศษเฉพาะ ได้แก่ เส้นทางขนส่งสินค้าทางการเกษตรหรืออุตสาหกรรมระดับจังหวัด เส้นทางสนับสนุนพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษ หรือสนับสนุนการขนส่งต่อเนื่องหลายรูปแบบ (Multimodal) เช่น ท่าอากาศยาน ท่าเรือ สถานีรถไฟ สถานีขนส่งต่าง ๆ โดยทำหน้าที่เป็นถนนสายรอง (Collector road) ในการรับปริมาณจราจรจากทางสายหลักกระจายสู่ถนนสายย่อยหรือรวมจากถนนสายย่อยเข้าสู่ทางสายหลักที่สำคัญ

(๕) สนับสนุนการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวในระดับจังหวัด/ภาค เป็นเส้นทางที่เชื่อมโยงผ่านหรือเข้าสู่สถานที่หรือพื้นที่แหล่งท่องเที่ยว เช่น แหล่งท่องเที่ยวตามธรรมชาติ แหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมหรือเกษตรกรรม แหล่งโบราณสถาน และสถานที่ท่องเที่ยวที่ได้รับการจัดสร้างหรือพัฒนาขึ้นเองของภาครัฐหรือเอกชน เช่น สวนสนุก เป็นต้น

(๖) สนับสนุนการแก้ไขปัญหาจราจรบริเวณในเขตเมือง/จังหวัด คือเป็นโครงข่ายที่มีลักษณะเป็นถนนวงแหวนเพื่อการเลี่ยงเมือง ทำหน้าที่ช่วยแบ่งเบา และแก้ไขปัญหาการจราจรที่ต้องผ่านตัวเมือง/ชุมชน (Through Traffic) หรือเป็นเส้นทางลัดในการเดินทางช่วยเสริมสร้างศักยภาพการให้บริการโครงข่ายทางหลวง ทำให้เกิดความสะดวกรวดเร็ว ประหยัดเวลา และค่าใช้จ่ายในการเดินทาง

(๗) เป็นเส้นทางเข้าสู่สถานที่สำคัญทางสังคม เช่น สถานที่ราชการระดับจังหวัด โรงเรียนหรือสถาบันการศึกษาระดับจังหวัด โรงพยาบาลระดับจังหวัด/อำเภอ ฯลฯ

ทั้งนี้ การรับโอนทางหลวงท้องถิ่นมาพัฒนาจะต้องเป็นไปตามเกณฑ์ในข้อ ๓.๒.๑ (๑) ข้อ ๓.๒.๑ (๒) และ ข้อ ๓.๒.๑ (๓) และเป็นไปตามเกณฑ์ข้อใดข้อหนึ่งของข้อ ๓.๒.๑ (๔) ถึง ข้อ ๓.๒.๑ (๗)

๓.๒.๒ กลไก ขั้นตอน และวิธีการ การรับโอนทางหลวงท้องถิ่น

(๑) กรมทางหลวงชนบท ดำเนินการทบทวนและจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาโครงข่ายสายรองที่สำคัญ กรณีที่ทางหลวงท้องถิ่นเป็นส่วนหนึ่งของโครงข่ายสายรองที่สำคัญตามแผนยุทธศาสตร์ฯ ให้กรมทางหลวงชนบท ดำเนินการสอบถามความประสงค์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการโอนทางหลวงท้องถิ่นให้แก่กรมทางหลวงชนบท เพื่อพัฒนาเป็นโครงข่ายสายรองที่สำคัญ

(๒) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือกรมทางหลวงชนบท นำเรื่องเสนอต่อคณะอนุกรรมการอำนวยการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นระดับจังหวัด เพื่อพิจารณาข้อเท็จจริงว่า ทางหลวงท้องถิ่นที่จะโอนให้แก่กรมทางหลวงชนบท เป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาเชื่อมโยงโครงข่ายทางหลวงชนบทตามหลักเกณฑ์ ข้อ ๓.๒.๑ พร้อมทั้งให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนำเรื่องทางหลวงท้องถิ่นที่จะโอนให้แก่กรมทางหลวงชนบท เสนอต่อสภาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบด้วย

(๓) กรณีที่คณะอนุกรรมการอำนวยการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นระดับจังหวัด พิจารณาข้อเท็จจริงแล้วเห็นว่า ไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ ข้อ ๓.๒.๑ ให้ยุติเรื่อง

(๔) หากคณะอนุกรรมการอำนวยการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นระดับจังหวัด พิจารณาข้อเท็จจริงแล้ว เป็นไปตามหลักเกณฑ์ ข้อ ๓.๒.๑ ให้เสนอความเห็นต่อคณะอนุกรรมการบริหารจัดการภารกิจก่อสร้างและบำรุงรักษาถนนและสะพาน ในคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พิจารณาต่อไป โดยมีคณะอนุกรรมการเฉพาะกิจที่แต่งตั้งขึ้นโดยคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทำหน้าที่พิจารณากลั่นกรองทางหลวงท้องถิ่นที่จะโอนให้ส่วนราชการเพื่อพัฒนาเป็นสายทางที่เชื่อมระหว่างจังหวัดตามหลักเกณฑ์ ข้อ ๓.๒.๑ ก่อนเสนอความเห็นต่อคณะอนุกรรมการบริหารจัดการภารกิจก่อสร้างและบำรุงรักษาถนนและสะพาน

(๕) คณะอนุกรรมการบริหารจัดการภารกิจก่อสร้างและบำรุงรักษาถนนและสะพาน ได้พิจารณาความเห็นตามคณะอนุกรรมการเฉพาะกิจที่แต่งตั้งขึ้นแล้ว ให้แจ้งผลการพิจารณาแก่คณะอนุกรรมการอำนวยการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นระดับจังหวัด ส่วนราชการที่ถ่ายโอนภารกิจ หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อดำเนินการโอนทางหลวงท้องถิ่น และส่งมอบทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องให้ถูกต้องเป็นไปตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง และรายงานผลการดำเนินการให้คณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรับทราบ ทั้งนี้ ในกรณีทางหลวงท้องถิ่นที่จะโอนให้กรมทางหลวงชนบทไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ ข้อ ๓.๒.๑ แจ้งให้ยุติเรื่อง

(๖) ในกรณีที่ไม่ใช่ถนนถ่ายโอน แต่เป็นถนนที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นก่อสร้างขึ้นเอง และมีความประสงค์จะโอนให้กรมทางหลวงชนบท นำไปพัฒนาจะต้องดำเนินการตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ โดยขออนุมัติยกเว้นการปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ เป็นรายกรณีต่อคณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ และดำเนินการตามแนวทางที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด

(๗) กรมทางหลวงชนบทใช้จ่ายงบประมาณเพื่อดำเนินการพัฒนาทางหลวงท้องถิ่นที่รับโอนจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และรายงานผลการดำเนินงานให้คณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทราบ

๓.๓ หากองค์การบริหารส่วนจังหวัดต้องการทางหลวงท้องถิ่นในเขตเทศบาลและองค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อพัฒนาและก่อสร้างทางที่เชื่อมระหว่างอำเภอหรือตำบล หรือเทศบาลหรือองค์การบริหารส่วนตำบลให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นถ่ายโอนให้เพื่อประโยชน์ส่วนรวม หรือกรณีทางหลวงท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนจังหวัดผ่านองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใด หากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น มีความพร้อมและขีดความสามารถ และมีความประสงค์ที่จะก่อสร้างขยาย บูรณะ บำรุงรักษาและดูแลรับผิดชอบทางหลวงในเขตตนเอง ให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดโอนหรือมอบหมายให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น ดำเนินการภายใต้มาตรฐานงานทางที่มีคุณภาพไม่ต่ำกว่าที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดดำเนินการไว้โดยเสนอให้สภาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นพิจารณาให้ความเห็นชอบก่อนดำเนินการและคำนึงถึงประโยชน์ของประชาชนเป็นสำคัญ

๓.๔ ให้ส่วนราชการอนุญาตให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเข้าไปดูแลรักษาและใช้ประโยชน์ในพื้นที่เกาะกลางถนน ทางเท้า ไหล่ทาง พื้นที่ริมทาง ที่พักผู้โดยสาร ไฟฟ้าแสงสว่าง และงานวิศวกรรมจราจรในกรณีที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีความประสงค์และความพร้อมที่จะดำเนินการภายใต้มาตรฐานที่ส่วนราชการกำหนด

๓.๕ กรมทางหลวงชนบทกำหนดมาตรฐานทางหลวงท้องถิ่น รวมทั้งให้คำปรึกษา แนะนำ ช่วยเหลือ ฝึกอบรม จัดทำคู่มือปฏิบัติงาน ควบคุมทางวิชาการ และติดตามประเมินผลการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๓.๖ พัฒนาระบบฐานข้อมูลถนนและสะพาน โดยให้หน่วยงานหลักที่มีหน้าที่ก่อสร้างถนนและสะพานจัดเก็บข้อมูลให้เป็นปัจจุบันและถูกต้อง เพื่อสามารถสืบค้นข้อมูลได้อย่างเป็นปัจจุบัน รวมทั้งการเชื่อมโยงข้อมูลในระยะต่อไป

๔. <u>การขอรับการสนับสนุนจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น หรือส่วนราชการ</u>

๔.๑ ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดให้มีฐานข้อมูลถนนและสะพาน ทั้งที่ก่อสร้างขึ้นเองและรับการถ่ายโอน โดยประกอบด้วย

(๑) เอกสารการขอลงทะเบียนทางหลวงท้องถิ่น

(๒) ชื่อถนนและสะพาน / หมายเลข

(๓) จุดเริ่มต้น - จุดสิ้นสุด (พิกัดสายทาง/ละติจูด - ลองจิจูด)

(๔) ระยะทาง/ประเภทผิวจราจร/ความกว้าง (ช่องจราจร/ทางเท้า/ไหล่ทาง)

(๕) วันเดือนปีที่ก่อสร้างแล้วเสร็จ/รับถ่ายโอน

(๖) ส่วนราชการที่ถ่ายโอน (ถ้ามี)

(๗) หลักฐานการส่งมอบ – รับมอบ (ถ้ามี)

(๘) ภาพถ่ายประกอบ (จุดเริ่มต้น – จุดสิ้นสุด/สภาพถนน)

(๙) หนังสือรับรองแนวเขตทางสาธารณประโยชน์/หนังสือแสดงความประสงค์เรื่องอุทิศที่ดินให้กับทางราชการ หรือยินยอมให้ทางราชการเข้าไปดำเนินการเพื่อให้มีการใช้ประโยชน์ร่วมกัน (ถ้ามี)

๔.๒ การขอรับการสนับสนุนจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น หากเทศบาลหรือองค์การบริหารส่วนตำบลไม่สามารถดำเนินการก่อสร้าง หรือบำรุงรักษาถนนและสะพานได้ด้วยตนเอง ไม่ว่าเหตุใด ๆ ให้ร้องขอองค์การบริหารส่วนจังหวัดให้ความช่วยเหลือทางด้านงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ หรือบูรณาการร่วมกัน โดยใช้ประกาศคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เรื่อง การทำความตกลงร่วมมือกันจัดทำบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ลงวันที่ ๒๒ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๘ หรือการใช้ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนและประสานแผนพัฒนาพื้นที่ในระดับอำเภอและตำบล พ.ศ. ๒๕๖๒

๔.๓ การขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นและสำนักงบประมาณ

(๑) กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นสำรวจข้อมูลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ได้รับการถ่ายโอนภารกิจถนนและสะพาน หรือนำแผนพัฒนาท้องถิ่นเพื่อเสนอคำขอตั้งงบประมาณเป็นเงินอุดหนุนให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อก่อสร้างและบำรุงรักษาถนนและสะพานตามสัดส่วนปริมาณถนนและสะพานที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้รับการถ่ายโอน

(๒) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เสนอโครงการขอรับการสนับสนุนงบประมาณเพื่อก่อสร้างและบำรุงรักษาถนนและสะพาน โดยมีรายละเอียดโครงการ ดังนี้

๑) โครงการ แบบแปลน และแผนผังสถานที่ดำเนินการ

๒) การคำนวณราคาก่อสร้าง (งบประมาณประมาณการ)

๓) สำเนาแผนพัฒนาท้องถิ่น

๔) ภาพถ่ายสถานที่ดำเนินการ

๕) เอกสารการลงทะเบียนทางหลวงท้องถิ่น

(๓) ให้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและส่วนราชการที่ถ่ายโอนภารกิจนำเสนอขอรับการสนับสนุนงบประมาณการก่อสร้างและบำรุงรักษาทางเสนอคณะอนุกรรมการบริหารจัดการภารกิจก่อสร้างและบำรุงรักษาถนนและสะพานจัดทำแผนพัฒนาโครงข่ายถนนและสะพานในความรับผิดชอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ระยะห้าปี ประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการกำหนดหลักเกณฑ์การจัดสรรงบประมาณให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการ

๔.๔ การขอรับการสนับสนุนจากส่วนราชการที่ถ่ายโอน

หากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องการความช่วยเหลือทางด้านเทคนิควิชาการให้กรมทางหลวง หรือกรมทางหลวงชนบทให้ความช่วยเหลือทั้งในด้านเครื่องมือ เครื่องจักร และการออกแบบมาตรฐานโดยบูรณาการร่วมกัน

๕. การแก้ไขปัญหากรณีการถ่ายโอนภารกิจก่อสร้างและบำรุงรักษาถนนและสะพานที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้รับการถ่ายโอน

๕.๑ กรณีการถ่ายโอนงานทางและสะพานที่ไม่เป็นไปตามขอบเขตความรับผิดชอบให้ดำเนินการ ดังนี้

(๑) ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือส่วนราชการที่ถ่ายโอนภารกิจนำเรื่องเสนอคณะอนุกรรมการอำนวยการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นระดับจังหวัดพิจารณาข้อเท็จจริงว่า ถนนและสะพานมีขอบเขตความรับผิดชอบของส่วนราชการ หรือขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบล) หรือไม่ อย่างไร

(๒) คณะอนุกรรมการอำนวยการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นระดับจังหวัด พิจารณาข้อเท็จจริงแล้วเห็นว่า เป็นไปตามขอบเขตความรับผิดชอบที่กำหนดไว้แล้วให้ยุติเรื่อง

(๓) หากคณะอนุกรรมการอำนวยการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นระดับจังหวัด พิจารณาข้อเท็จจริงแล้ว ไม่เป็นไปตามขอบเขตความรับผิดชอบให้เสนอความเห็นต่อคณะอนุกรรมการบริหารจัดการภารกิจก่อสร้างและบำรุงรักษาถนนและสะพาน ในคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพิจารณาต่อไป

(๔) คณะอนุกรรมการบริหารจัดการภารกิจก่อสร้างและบำรุงรักษาถนนและสะพาน พิจารณาความเห็นของคณะอนุกรรมการอำนวยการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นระดับจังหวัด เพื่อแจ้งให้คณะอนุกรรมการอำนวยการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นระดับจังหวัดส่วนราชการที่ถ่ายโอนภารกิจ หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการโอนภารกิจและส่งมอบทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องให้ถูกต้องเป็นไปตามขอบเขตความรับผิดชอบกำหนดไว้ และรายงานผลให้คณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรับทราบ

๕.๒ กรณีการถ่ายโอนงานทางและสะพาน เป็นไปตามขอบเขตความรับผิดชอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกำหนดไว้ หากแต่ด้วยระยะเวลาและสถานการณ์เปลี่ยนแปลงไปเป็นเหตุให้ภารกิจดังกล่าวไม่เป็นไปตามขอบเขตที่กำหนดไว้เดิม เช่น ในขณะถ่ายโอนถนนและสะพานมีสภาพเป็นถนนสายรอง/สายย่อย ต่อมาเปลี่ยนแปลงไปเป็นถนนสายหลักและเป็นถนนสายทางเชื่อมต่อระหว่างจังหวัด ให้ดำเนินการ ดังนี้

(๑) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือส่วนราชการที่ถ่ายโอนภารกิจนำเรื่องเสนอคณะอนุกรรมการอำนวยการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นระดับจังหวัด พิจารณาข้อเท็จจริงว่า ถนนและสะพานนั้นมีขอบเขตความรับผิดชอบของส่วนราชการหรือไม่ อย่างไร

(๒) คณะอนุกรรมการอำนวยการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นระดับจังหวัด พิจารณาข้อเท็จจริงแล้วเห็นว่า ไม่เป็นไปตามขอบเขตความรับผิดชอบของส่วนราชการ โดยเป็นไปตามขอบเขตความรับผิดชอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ดำเนินการยุติเรื่อง

(๓) หากคณะอนุกรรมการอำนวยการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นระดับจังหวัดพิจารณาข้อเท็จจริงแล้วเห็นว่า เป็นไปตามขอบเขตความรับผิดชอบของส่วนราชการ ให้เสนอความเห็นต่อคณะอนุกรรมการบริหารจัดการภารกิจก่อสร้างและบำรุงรักษาถนนและสะพาน ในคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพิจารณาต่อไป

(๔) คณะอนุกรรมการบริหารจัดการภารกิจก่อสร้างและบำรุงรักษาถนนและสะพาน พิจารณาความเห็นของคณะอนุกรรมการอำนวยการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นระดับจังหวัด เพื่อแจ้งให้คณะอนุกรรมการอำนวยการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นระดับจังหวัด ส่วนราชการที่ถ่ายโอนภารกิจ หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการถ่ายโอนภารกิจและส่งมอบทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องให้ถูกต้องตามขอบเขตความรับผิดชอบ และรายงานผลให้คณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทราบ

๕.๓ กรณีการถ่ายโอนงานทางและสะพานเป็นไปตามขอบเขตความรับผิดชอบกำหนดไว้แล้ว หากแต่เกินขีดความสามารถขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่สามารถดำเนินภารกิจได้ไม่ว่าด้วยเหตุใด ๆ ให้ดำเนินการ ดังนี้

(๑) ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นร้องขอความช่วยเหลือจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นหรือส่วนราชการ ตามข้อ ๔

(๒) ห้ามส่วนราชการ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการถ่ายโอนรับโอนภารกิจคืนไม่ว่าด้วยเหตุใด ๆ ยกเว้นการดำเนินการตาม ข้อ ๓.๒ ข้อ ๕.๑ และ ข้อ ๕.๒

(๓) กรณีเกินขีดความสามารถขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นและส่วนราชการที่ถ่ายโอนภารกิจ ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นร้องขอต่อคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อพิจารณาแก้ไขปัญหาต่อไป

ทั้งนี้ หากมีกรณีอื่นใดที่ไม่ได้กำหนดไว้ในแนวทางหลักเกณฑ์ วิธีการและขั้นตอนการบริหารจัดการในการแก้ไขปัญหาการถ่ายโอนภารกิจก่อสร้างและบำรุงรักษาถนนและสะพานที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้รับการถ่ายโอนจากส่วนราชการ ให้เสนอคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพิจารณากำหนดแนวทางแก้ไขปัญหาต่อไป
